

1646.

Na osnovu člana 80 stav 8 i člana 82 stav 2 Zakona o vanjskim poslovima („Službeni list CG”, broj 70/17), Ministarstvo vanjskih poslova donijelo je

P R A V I L N I K
O PROGRAMU I NAČINU POLAGANJA DIPLOMATSKO-KONZULARNOG ISPITA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se program i način polaganja diplomatsko-konzularnog ispita (u dajem tekstu: ispit) i obrazac uvjerenja o položenom ispitu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Program ispita

Član 3

Program ispita sadrži sljedeće predmete:

- 1) Istorija Crne Gore i crnogorske diplomatije;
- 2) Diplomatsko pravo i praksa;
- 3) Konzularno pravo i praksa;
- 4) Međunarodni odnosi i međunarodno pravo;
- 5) Vanjska politika Crne Gore;
- 6) Ekonomska i kulturna diplomatija.

Program ispita i pregled stručne literature sastavni su dio ovog pravilnika (Prilog 1).

Način polaganja ispita

Član 4

Ispit se sastoji iz pisanog i usmenog dijela za svaki predmet iz člana 3 ovog pravilnika.

Pisani dio

Član 5

Pisani dio ispita sastoji se u izradi pisanog zadatka za svaki predmet pojedinačno.

Pisani zadatak za svaki predmet pojedinačno određuje član Komisije za polaganje diplomatsko-konzularnog ispita (u daljem tekstu: Komisija) koji je aktom o obrazovanju Komisije određen kao ispitivač za taj predmet.

Uspjeh kandidata na pisanom dijelu ispita ocjenjuje se ocjenom „zadovoljava“ ili „ne zadovoljava“ za svaki predmet pojedinačno.

Usmeni dio

Član 6

Usmenom dijelu ispita pristupiće kandidat koji je na pisanom dijelu ispita ocijenjen ocjenom „zadovoljava“ iz najmanje četiri predmeta.

Pitanja za usmeni dio ispita za svaki predmet pojedinačno određuje član Komisije koji je određen kao ispitivač za taj predmet.

Usmeni dio ispita polaže se tako što se kandidatu postavljaju po tri pitanja iz svakog predmeta pojedinačno.

Uspjeh kandidata na usmenom dijelu ispita ocjenjuje se ocjenom „zadovoljava“ ili „ne zadovoljava“ za svaki predmet pojedinačno.

Konačan uspjeh na ispitu

Član 7

Konačan uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se ocjenom „položio“ ili „nije položio“.

Ispit je položio kandidat koji je za svaki predmet pojedinačno dobio ocjenu „zadovoljava“ na pisanom i usmenom dijelu ispita.

Pravila polaganja ispita

Član 8

Prije početka ispita sekretar Komisije utvrđuje identitet kandidata uvidom u ličnu kartu, pasoš ili drugu ispravu sa fotografijom na osnovu koje se može utvrditi identitet kandidata i upoznaje ga sa pravilima kojih se mora pridržavati tokom ispita.

Za vrijeme polaganja ispita nije dozvoljena međusobna komunikacija kandidata, upotreba mobilnog telefona ili drugih sredstava koja ometaju polaganje ispita, niti napuštanje prostorije u kojoj se održava ispit.

Kandidat koji ne poštuje pravila iz stava 2 ovog člana biće isključen iz daljeg postupka polaganja ispita.

Izradi pisanog zadatka prisustvuje sekretar Komisije.

Izrada pisanog zadatka traje 45 minuta za svaki predmet pojedinačno.

Kandidat je dužan da sekretaru Komisije preda pisani zadatak, najkasnije istekom vremena određenog za njegovu izradu i napusti prostoriju u kojoj se održava ispit.

Usmeni dio ispita polaže se, po pravilu, pred svim članovima Komisije.

Odlaganje polaganja

Član 9

Komisija može, na pisani zahtjev kandidata, odložiti polaganje ispita zbog bolesti kandidata ili drugih opravdanih razloga, za sljedeći rok za polaganje ispita.

Odustanak od polaganja

Član 10

Kandidat koji odustane od započetog polaganja ispita, ne pristupi polaganju ispita ili odloženom polaganju ispita, smatra se da nije položio ispit.

Popravni ispit

Član 11

Kandidat koji je dobio ocjenu "ne zadovoljava" na pisanom ili usmenom dijelu ispita iz najviše dva predmeta ima pravo da iz tih predmeta polaže popravni ispit.

Pravo na polaganje popravnog ispita može se ostvariti, po pravilu, u sljedećem roku za polaganje ispita.

Ako kandidat, u roku iz stava 2 ovog člana, ne položi popravni ispit, smatra se da nije položio ispit.

Zapisnik

Član 12

O toku ispita sekretar Komisije vodi zapisnik koji sadrži:

- ime, očevo ime i prezime kandidata;
- broj rješenja kojim je odobreno polaganje ispita;
- sastav Komisije;
- dan, čas i mjesto polaganja pisanog i usmenog dijela ispita;
- podatak da je kandidat tražio odlaganje ispita;
- podatak da je kandidat odustao od polaganja ispita;
- podatak da je kandidat udaljen sa ispita;
- podatak da kandidat nije završio pisani zadatak do isteka vremena određenog za njegovu

izradu;

- ocjenu pisanog zadatka za svaki predmet pojedinačno;
- pitanja postavljena kandidatu na usmenom dijelu ispita za svaki predmet

pojedinačno;

- ocjenu na usmenom dijelu ispita za svaki predmet pojedinačno;
- ocjenu konačnog uspjeha na ispitu;
- rok za popravni ispit;
- ocjenu uspjeha na popravnom ispitu.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana potpisuju predsjednik, članovi i sekretar Komisije.

Sastavni dio zapisnika su pisani zadaci iz člana 5 ovog pravilnika.

Uvjerjenje o položenom ispitu

Član 13

Uvjerjenje o položenom ispitu izdaje se na obrascu koji sadrži: Grb Crne Gore; nazive: "Crna Gora" i "Ministarstvo vanjskih poslova"; pravni osnov za izdavanje uvjerenja; naziv: "UVJERENJE o položenom diplomatsko-konzularnom ispitu"; ime, prezime i datum rođenja kandidata; datum polaganja ispita; broj, datum i mjesto izdavanja uvjerenja, kao i mjesta za pečat i potpis ministra.

Obrazac uvjerenja iz stava 2 ovog člana sastavni je dio ovog pravilnika (Prilog 2).

Prestanak važenja

Član 14

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o programu i načinu polaganja diplomatsko-konzularnog ispita („Službeni list CG”, broj 6/14).

Stupanje na snagu

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 014/4-8/4-5

Podgorica, 18. decembar 2018. godine

Ministar,
prof. dr **Srđan Darmanović**, s.r.

PROGRAM DIPLOMATSKO-KONZULARNOG ISPITA**1) Istorija Crne Gore i crnogorske diplomatije**

Društvena uređenja tokom istorije na teritoriji Crne Gore od srednjeg vijeka do danas; Domaće dinastije koje su vladale Crnom Gorom (Vojislavljevići, Balšići, Crnojevići i Petrovići); Vladavina Šćepana Malog; Opšti crnogorski zbor; Obodska štamparija; Ujedinjenje Crne Gore i Boke 1813. godine; Značajnije bitke u crnogorskoj istoriji (Tuđemilska bitka, bitka na Carevom laz, bitka na Martinićima, bitka na Krusima, bitka na Grahovcu, Crnogorsko-turski rat 1852-1853. godine, bitka na Vučjem dolu, Mojkovačka bitka, bitke u vrijeme NOB-a); Berlinski kongres; Uloga Crne Gore u I i II balkanskom ratu; Crna Gora u I svjetskom ratu; Crna Gora između dva svjetska rata; Crna Gora u II svjetskom ratu; Drugo zasjedanje AVNOJ-a; Crna Gora u periodu od II svjetskog rata do raspada SFRJ; Referendum 2006. godine; Diplomatska poslanstva u Knjaževini Crnoj Gori i Kraljevini Crnoj Gori; Diplomacija u funkciji zaštite suvereniteta Crne Gore.

Literatura: Relevantni udžbenici iz istorije (npr. Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do 2003. godine - Živko Andrijašević, Šerbo Rastoder; Istorija crnogorskog naroda - dr Dragoje Živković; Crna Gora i velike sile - Živko Andrijašević, Šerbo Rastoder; Ministarstvo inostranih djela 1879-1915. godine - S. Burzanović; Diplomacija Crne Gore 1711-1918. godine – Radoslav Raspopović; Diplomatska poslanstva u Knjaževini i Kraljevini Crnoj Gori - S. Roganović, M. Špadijer).

2) Diplomatsko pravo i praksa

Diplomatsko pravo: Osnovi diplomatskog prava; Uspostavljanje diplomatskih odnosa i otvaranje diplomatske misije; Funkcije diplomatsko-konzularnih predstavništava; Stalne diplomatske misije i rang diplomatskog predstavnika; Agreman i predaja akreditivnih pisama; Preseans, diplomatski kor i diplomatsko osoblje; Prekid diplomatskih odnosa i prestanak diplomatske funkcije; Status diplomatsko-konzularnih predstavnika, privilegije i imuniteti; Diplomatski azil i diplomatska valiza; Specijalne misije; Samit-diplomatija; Predstavljanje država u odnosima sa međunarodnim organizacijama; Međunarodne organizacije i njihovi funkcioneri; Organizacija Ujedinjenih nacija.

Diplomatska praksa: Načini i sredstva diplomatskog komuniciranja; Usmena komunikacija; Telefonski razgovori; Pisana komunikacija – diplomatska korespondencija; Lično pismo; Službeno pismo; Nota; Memorandum; Non paper; Jezik u diplomatiji; Diplomatska pošta – kurirsko pismo; Pregovaranje – neformalno, formalno, tajno; Izrada izvještaja, analiza, zabilješki, podsjetnika, platformi; Pripremanje i realizacija posjeta.

Literatura: Bečka konvencija o diplomatskim odnosima; Bečka konvencija o predstavljanju država u njihovim odnosima sa međunarodnim organizacijama univerzalnog karaktera; Zakon o vanjskim poslovima; Relevantni udžbenici iz oblasti diplomatije (npr. Diplomatsko i konzularno pravo - Miodrag Mitić i Stevan Đorđević; Diplomacija – metode i tehnike – Stanko Nick).

3) Konzularno pravo i praksa

Osnovi konzularnog prava; Konzularne privilegije i imuniteti; Konzularne funkcije; Uzajamno konzularno zastupanje; Uspostavljanje rada konzularne službe; Međunarodna pravna pomoć u krivičnim i građanskim stvarima; Odnos sa iseljeništvom – dijasporom; Ilegalne migracije;

Vizni režim; Readmisija; Počasni konzuli (ovlašćenja, prava i obaveze počasnih konzula); Diplomatski i službeni pasoši; Ostavine, legalizacija javnih i privatnih isprava; Matičarske funkcije.

Literatura: Bečka konvencija o konzularnim odnosima; Zakon o vanjskim poslovima; Zakon o strancima; Relevantni udžbenici iz oblasti diplomatije (npr. Diplomatsko i konzularno pravo - Miodrag Mitić i Stevan Đorđević; Konzularna praksa – Georgije Trajkovski).

4) Međunarodni odnosi i međunarodno pravo

Međunarodni odnosi: Istorija međunarodnih odnosa (period od Vestfalskog mira 1648. godine do početka 20. vijeka); Savremeni međunarodni odnosi (od početka 20. vijeka do danas); Globalizacija, nove podjele i igrači; Teorije međunarodnih odnosa; Subjekti i akteri međunarodnih odnosa i njihovo djelovanje; Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnih odnosa (pojam, vrste, ciljevi); Crna Gora i međunarodne organizacije.

Međunarodno pravo: Osnovi međunarodnog prava (definicija i pojam, subjekti međunarodnog prava); Podjele međunarodnog prava (javno, privatno, krivično); Odnos međunarodnog i nacionalnog prava; Izvori međunarodnog javnog prava; Običajno pravo; Pravo međunarodnih ugovora (pojam i vrste, prestanak djelovanja); Objekti međunarodnog prava; Osnovi međunarodnog privatnog prava (kolizija zakona, sukob nadležnosti sudova i način njihovog rješavanja); Međunarodno humanitarno pravo i međunarodni krivični sudovi (genocid, ratni zločin, zločin protiv čovječnosti); Mirno rješavanje sporova, sa posebnim akcentom na Međunarodni sud pravde i međunarodnu arbitražu; Osnovi međunarodnog prava ljudskih prava - univerzalni i evropski okvir; Politika Crne Gore u oblasti ljudskih prava i prava manjina; Individualna i kolektivna ljudska prava.

Literatura: Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora; Bečka konvencija o sukcesiji država u odnosu na međunarodne ugovore; Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili međunarodnih organizacija; Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima Ujedinjenih nacija; Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama; Zakon o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora; Relevantni udžbenici iz međunarodno javnog prava (npr. Međunarodno javno pravo - Rodoljub Etinski; Međunarodno javno pravo - Milenko Kreća; Međunarodno javno pravo - Vojin Dimitrijević i grupa autora; Odgovornost država u međunarodnom pravu - Ivana Jelić; Međunarodna ljudska prava - Milan Paunović, Boris Krivokapić, Ivana Krstić; Ljudska prava i multikulturalizam - Ivana Jelić; Politika i diplomacija - Radovan Vukadinović; Teorije međunarodnih odnosa - Radovan Vukadinović; Međunarodni odnosi - Vojin Dimitrijević, Radoslav Stojanović; Sila i moć u međunarodnim odnosima - Radoslav Stojanović; Pravo međunarodnih organizacija - Davorin Lapas; Nauka o međunarodnim odnosima – teorije i istraživački pravci - Lj. Aćimović, Politika - Endru Hejvud).

5) Vanjska politika Crne Gore

Utvrđivanje i sprovođenje vanjske politike: Aktivnosti na utvrđivanju i sprovođenju vanjske politike Crne Gore; Nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova; Organizacija Ministarstva vanjskih poslova; Diplomatsko-konzularna predstavništva; Kategorije i zvanja zaposlenih u Ministarstvu vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnim predstavništvima.

Bilateralni i multilateralni odnosi: Bilateralna saradnja i saradnja sa susjednim državama; Promocija Crne Gore na bilateralnom i multilateralnom planu; Saradnja Crne Gore sa Ujedinjenim nacijama (UN) i specijalizovanim UN agencijama; Saradnja Crne Gore sa Organizacijom za evropsku

bezbjednost i saradnju (OEBS); Saradnja Crne Gore sa Savjetom Evrope; Članstvo Crne Gore u regionalnim međunarodnim organizacijama i inicijativama – uloga i značaj.

Crna Gora i Sjevernoatlantski savez (NATO): Istorijske okolnosti nastanka NATO-a i Sjevernoatlantski sporazum; Ključna politička i vojna tijela (komiteti) NATO-a i proces donošenja odluka; Učešće Crne Gore u aktuelnim operacijama i misijama koje NATO sprovodi; Ključne odluke samita NATO-a u Varšavi (2016. godine) i Briselu (2018. godine) - politika odbrane i odvratanja, projektovanja stabilnosti i uvećanja izdvajanja za odbranu, kao i pozicija Crne Gore po tim pitanjima; Politika "Otvorenih vrata" NATO-a; Države aspiranti za članstvo u NATO-u; Stav Crne Gore po pitanju proširenja NATO-a.

Crna Gora i Evropska unija: Evropska unija – istorija i razvoj; Zajednička vanjska i bezbjednosna politika; Evropska služba za vanjske poslove (EEAS) i aktuelni fokus vanjske politike Evropske unije; Okruženje Evropske unije i politika proširenja – Zapadni Balkan, Istočno partnerstvo; Značaj regionalnih inicijativa i makrostrategije Evropske unije; Crna Gora i članstvo u Evropskoj uniji – proces pristupanja, sadržaj i dinamika pregovora, specifičnosti pregovaranja.

Bezbjednost u službi vanjskih poslova: Bezbjednosna kultura; Tajni podaci; Postupak određivanja tajnosti podataka; Pristup tajnim podacima; Čuvanje, korišćenje i evidencije tajnih podataka; Disciplinska odgovornost zaposlenih – lakše i teže povrede.

Literatura: Zakon o vanjskim poslovima; Zakon o tajnosti podataka; Odluka o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji; Godišnji izvještaji o radu Ministarstva vanjskih poslova; Relevantne publikacije NATO-a (npr. Završna deklaracija Samita NATO-a u Varšavi, 8. i 9. jul 2016. godine; Završna deklaracija Samita NATO-a u Briselu, 11. i 12. jul 2018. godine; Godišnji izvještaj generalnog sekretara NATO-a); Relevantne publikacije Evropske unije.

6) Ekonomska i kulturna diplomatija

Ekonomska diplomatija: Ciljevi, sadržaj, akteri i modeli ekonomske diplomatije; Komercijalna diplomatija; Podrška internacionalizaciji ekonomije; Ekonomska saradnja sa dijasporom – iseljeništvom; Promocija ekonomskih interesa Crne Gore – nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava; Investiciona klima u Crnoj Gori i ključne oblasti za potencijalne investicije; Humanitarna pomoć i razvojna saradnja; Međunarodni marketing i nacionalni brend (valorizacija ekonomskih potencijala Crne Gore na međunarodnom planu, odnosi sa međunarodnom javnošću i medijima i njihova uloga u privlačenju direktnih stranih investicija).

Kulturna diplomatija: Zaštita tradicionalnog kulturnog nasljeđa Crne Gore kroz savremni prikaz; Međunarodna promocija kulture Crne Gore; Kulturna diplomatija u funkciji međunarodne valorizacije: umjetnost, festivali, kulturno-umjetničke manifestacije; Crna Gora i UNESCO; Međunarodni programi u oblasti kulture u kojima učestvuje Crna Gora; Kulturna baština Crne Gore – pojam i podjela; Kulturno-informativni centri (uloga i značaj).

Literatura: Zakon o stranim investicijama; Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći; Uredba o podsticanju direktnih stranih investicija; Zakon o kulturi; Zakon o zaštiti kulturnih dobara; Relevantni udžbenici u oblasti kulture (npr. Leksikon crnogorske kulture – Nikola Racković; Meka moć - Joseph Nye; Strateška javna diplomatija - Mladen Andrić, Andrea Gustovic Ercegovac; Javna diplomatija i mediji - Mladen Andrić, Irena Zubčević; Identitet i vrijednost - Sonja Tomović Šundić); Relevantne publikacije u oblasti ekonomije i kulture (npr. Cetinjski list; Mogućnosti za investiranje i poslovanje u Crnoj Gori).

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

Na osnovu člana 82 stav 2 Zakona o vanjskim poslovima („Službeni list CG”, broj 70/17),
izdaje se

UVJERENJE
o položenom diplomatsko-konzularnom ispitu

(ime i prezime kandidata)

(datum rođenja)

POLOŽIO/LA JE

Diplomatsko-konzularni ispit _____ pred Komisijom za polaganje
(datum polaganja ispita)
diplomatsko-konzularnog ispita.

Broj: _____

(Mjesto i datum)

M.P.

MINISTAR,